

NOVICE IZ STROKE NEWS FROM THE FIELD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

NOVICE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

SIMPOZIJ EUREF V SLOVENIJI

EUREF je evropska podkomisija za referenčni sestav mednarodnega združenja za geodezijo IAG (angl. *International Association of Geodesy*). Osnovno Euerefovo poslanstvo je definicija, realizacija in vzdrževanje skupnega evropskega referenčnega koordinatnega sistema. Od leta 1990 se organizirajo letni simpoziji članic, ki delujejo v okviru Eurefa in se jih običajno udeležijo predstavniki kakšnih tridesetih držav iz vse Evrope. Slovenija tovrstnega simpozija še ni organizirala, zato lahko s ponosom objavimo, da je letos lokalni organizator tega dogodka Geodetska uprava Republika Slovenija v sodelovanju z Geodetskim inštitutom Slovenije in Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo pri Univerzi v Ljubljani. Simpozij bi sicer morali imeti že lani, a je bil zaradi epidemije SARS-CoV-2 prestavljen v leto 2021. Ker tudi letos ni mogoče izvesti dogodka v živo, bo v celoti potekal prek spleta.

International Association of Geodesy
a Constituent Association of IUGG

IAG ACTIVITES PUBLICATIONS

2021-05-26 - 2021-05-28

EUREF 2021 Symposium

Slika 1: Novica o simpoziju EUREF 2021 na spletnih straneh IAG.

Simpozij EUREF 2021 bo med 26. in 28. majem 2021, več podrobnosti je na voljo na spletni strani (<https://euref2021.si>). Glavne teme simpozija so: referenčni sistemi (ETRS89, EVRS, geoid in povezani modeli), geodetske mreže (EPN, UELN, zgostitvene), merske tehnike (GNSS, niveliranje, kombinacija),

nacionalna poročila, aplikacije (geoznanost, geoinformacije). Med simpozijem bo čas tudi za razpravo, sprejetje resolucij in pregled drugih aktivnosti, povezanih z evropskim referenčnim sistemom. Glavni namen je tako seznanitev z aktualnim stanjem, novostmi in smernicami za prihodnost na področju osnovnega geodetskega sistema.

Zavedamo se, da spletni dogodki ne morejo nadomestiti srečanj v živo. Kljub temu upamo, da bodo udeleženci s svojo prisotnostjo potrdili pomembnost tovrstnih vsebin in predvsem izboljšali svoje znanje s tega področja dela.

Zapisal: mag. Klemen Medved, za GURS
e-naslov: klemen.medved@gov.si

VZDRŽEVALNA DELA NA ITALIJANSKI, AVSTRIJSKI IN MADŽARSKI MEJI V LETU 2020

V letu 2020 je bila na državni meji z Italijo dokončana redna kontrola v I. mejnem sektorju. Ob pomoči slovenske policije je bilo obnovljenih 25 mejnih znakov v visokogorju. V III. mejnem sektorju je bilo dokončno obnovljenih 95 mejnih znakov. V V. mejnem sektorju je bil izveden pregled vseh 573 mejnih znakov v dolžini približno 25 kilometrov. Izvedle so se meritve GNSS na 263 mejnih znakih. Opravljeno je bilo čiščenje vegetacije na več odsekih v skupni dolžini približno 5,6 kilometra in širini 1,5 metra na vsako stran državne meje. V VI. mejnem sektorju je bil izveden pregled, čiščenje vegetacije in čiščenje 16 mejnih znakov. V VII. mejnem sektorju je bila izvedena obnova desetih poškodovanih mejnih znakov.

Na državni meji z Avstrijo so bila opravljena dela v okviru 7. redne kontrole mejnih znakov v XIX. in XX. delu mejnega sektorja, skupaj v dolžini približno 12 kilometrov in s 350 mejnimi znaki. Po opozorilu organov za nadzor državne meje je bil opravljen pregled mejnih znakov ter ustrezna označevalna in meritvena dela za skupno deset mejnih znakov v VIII. in IX. sektorju. Zaradi gradnje protipoplavnega zidu na slovenski strani reke Mure v IV. mejnem sektorju (Gornja Radgona) je bil marca 2020 opravljen pregled mejnih znakov in ustrezna označevalna ter meritvena dela na več mejnih sektorjih za sedem mejnih znakov.

Na državni meji z Madžarsko je bila opravljena 8. periodična kontrola od mejnega znaka A443 do A559 (približno 25 kilometrov in 302 mejna znaka). Po opozorilu organov za nadzor državne meje je bila izvedena obnova in postavitve dveh poškodovanih mejnih znakov v Lendavskih Goricah.

Slika 2: Obnova mejnega znaka v gorskem svetu na meji z Italijo.

Zapisala: Janez Narobe, Marjana Duhovnik, za GURS
e-naslov: janez.narobe@gov.si, marjana.duhovnik@gov.si

SANACIJA MESTNIH NIVELMANSKIH MREŽ

Slovenska višinska (nivelmanska) mreža je sestavljena iz nivelmanskih poligonov, ki so bili izmerjeni v različnih časovnih obdobjih. Nekatere višine reperjev temeljijo celo na več kot 70 let starih izmerah. Pred kratkim smo v Sloveniji uvedli nov državni višinski sistem z oznako SVS2010/Koper. Temelji na novi/sanirani nivelmanski mreži 1. reda, ki je bila v celoti izmerjena. Mreže nizkih redov pa se niso ponovno izmerile, ampak so uporabljeni izvorni merski podatki.

Pri preračunu nivelmanskih poligonov iz višinskega sistema SVS2000/Trst v SVS2010/Koper so se tako pojavili primeri, kjer je odstopanje danih višinskih razlik (meritve) presegalo dovoljena (dopustna) odstopanja. Tako nekaterih nivelmanskih poligonov oziroma mrež ni bilo mogoče preračunati, zato ostajajo reperji brez višin v državnem višinskem sistemu oziroma so njihove višine zelo slabe (oznaka PP). Poleg tega je veliko reperjev na terenu tudi uničenih, v grobem lahko rečemo, da je takšnih približno 30 %. Vse to so razlogi, da smo se odločili za manjše sanacije nekaterih mestnih mrež, saj na terenu obstajajo območja brez kakovostnih višin. Tako smo že v letu 2020 izvedli izmero (sanacijo) mestne nivelmanske mreže Izola (NMN-75). V letu 2021 načrtujemo še sanacijo mestne nivelmanske mreže Novo mesto (NMN-PP5) in Črnomelj (NMN-PP15). S tem bomo zagotovili kakovostno višinsko osnovo tudi v mestih, kjer še ni na voljo ustreznih višin v državnem višinskem sistemu.

Slika 3: Izmera mestne nivelmanske mreže Izola (foto: Goran Tisak).

Zapisal: mag. Klemen Medved, za GURS
e-naslov: klemen.medved@gov.si

VEKTORIZACIJA ETAŽNIH NAČRTOV

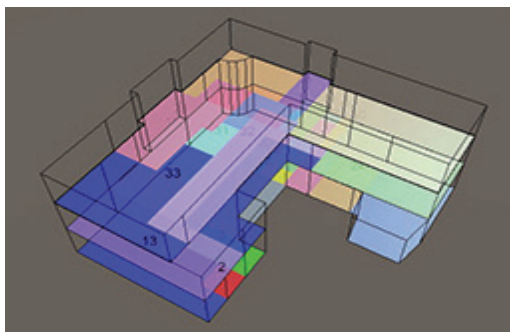
Projekt informacijska prenova nepremičninskih evidenc v okviru projektov eProstor vključuje tudi urejanje in pripravo podatkov, da se čim bolj olajša elektronsko poslovanje. Za takšno poslovanje so pomembni tudi podatki v ustreznih digitalni obliki. Geodetska uprava je tako s 3. 4. 2018 uvedla sprotno oddajo vektorskih etažnih načrtov ob vsakem elaboratu vpisa ali spremembi podatkov katastra stavb. Pravna podlaga za shranjevanje etažnih načrtov v vektorski obliki je 10.a člen Pravilnika o vpisih v kataster stavb

(Uradni list RS, št. 73/2012, 87/2014 in 66/2016). Za stavbe, ki so bile vpisane v kataster stavb pred 3. 4. 2018, so bili shranjeni načrti etaž na papirju po posameznih etažah. Etažni načrti so bili v projektu eProstor v okviru skeniranja arhiva geodetske uprave že v celoti poskenirani. To je prva oblika digitalizacije, ki pa potrebuje nadaljnjo obdelavo, to je vektorizacijo etažnih načrtov. Uporabnost vektorskih etažnih načrtov je predvsem v:

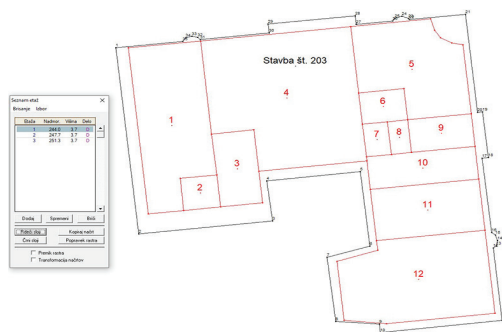
- lažjem in nadzorovanem spreminjanju etažnih načrtov in s tem zagotovljeni večji kakovosti podatkov. Ob izdelavi vektorskega etažnega načrta in njegovega 3D-pregleda se lažje in hitreje ugotovijo morebitne napake;
- lažji in hitrejši identifikaciji posameznega dela stavbe, še posebej v stavbah z več deli. Takšen način identifikacije delov stavb je pomemben prispevek k natančnejši opredelitvi in preglednosti nepremičnin v prostoru.

V letu 2017 je geodetska uprava za zagotovitev tehničnih pogojev vektorizacije etažnih načrtov v okviru projekta eProstor – informacijske prenove nepremičninskih evidenc izdelala programsko opremo za vektorizacijo etažnih načrtov in prilagoditev obstoječe programske opreme katastra stavb. Za množično vektorizacijo etažnih načrtov v prihodnje je geodetska uprava v okviru projekta eProstor začela pilotno vektorizirati etažne načrte. V pilotno izvedbo je vključenih 574 stavb s skupaj 47.318 deli stavb. Ker naj bi v pilotni izvedbi zaznali tudi morebitne težave pri množični vektorizaciji, so v pilotno vektorizacijo vključeni etažni načrti iz različnih časovnih obdobj, izdelani na podlagi predpisov iz različnih časovnih obdobj. Vključeni so primeri etažnih načrtov po Zakonu o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (ZENDMPE), tako redni vpisi stavb po ZENDMPE kot tudi etažni načrti, prevzeti iz zemljiške knjige, in etažni načrti, izdelani v skladu z Zakonom o evidentiranju nepremičnin – ZEN. V pilotno vektorizacijo so vključene predvsem stavbe z vsaj nekaj spremembami glede lege in oblike etaž ter delov stavb.

Zaradi lokalnega poznavanja problematike in reševanja zaznanih težav pri vektorizaciji so v izvedbo naloge vključeni predstavniki vseh območnih geodetskih uprav. Pilotna izvedba poteka do konca aprila 2021. V njej pridobljene rezultate in izkušnje bo geodetska uprava uporabila v postopkih pregleda oddanih etažnih načrtov ob vpisih in spremembah podatkov o stavbah in delih stavb, predvsem pa ob množičnih vektorizacijah v prihodnje.

Slika 4: Primer 3D-prikaza stavbe.

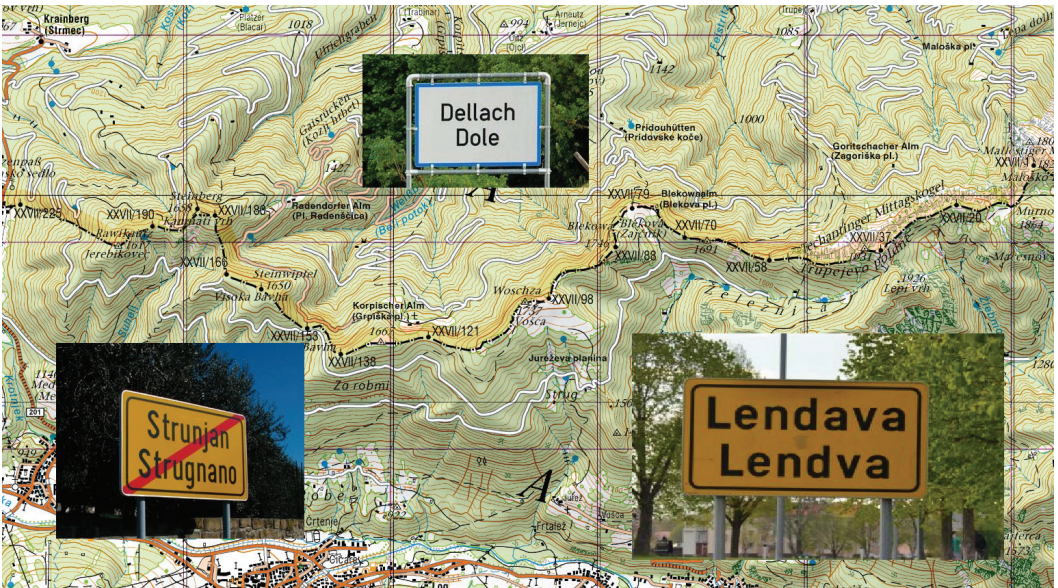
Slika 5: Primer vektorskega etažnega načrta ene etaže.

Zapisa: Ema Pogorelčnik, za GURS
e-naslov: ema.pogorelcnik@gov.si

REGISTER ZEMLJEPISNIH IMEN (REZI) V LETU 2020

V letu 2020 so bila standardizirana slovenska in italijanska zemljepisna imena ravni merila 1 : 25.000 (REZI 25) na območju, kjer živita slovenska in italijanska narodna skupnost. Povod za standardizacijo oziroma pripravo seznama italijanskih zemljepisnih imen na narodnostno mešanem območju je bilo sprejetje Uredbe o načinu pisanja zemljepisnih imen na državnih kartah na narodnostno mešanih območjih v RS (Uradni list RS, št. 57/2014), ki med drugim določa, da se na državnih zemljevidih, ki se vodijo za ozemlje Republike Slovenije, v skladu s predpisi, ki urejajo državni topografski sistem, na narodnostno mešanih območjih v Republiki Sloveniji zemljepisna imena pišejo v slovenskem jeziku in italijanskem ali madžarskem jeziku.

Pri izvedbi naloge so sodelovali Geodetska uprava Republike Slovenije, Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti (OSSIN) in Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen (KSZI). Geodetska uprava je pripravila seznam zemljepisnih imen iz REZI 25 ter ga v pregled in dopolnitev italijanskih imen poslala OSSIN. Pomagala jim je tudi z nasveti in različnimi viri, tudi arhivskimi katastrskimi načrti. Ko je bil seznam pripravljen, je vsa imena (tudi slovenska) pregledala KSZI in jih v končni fazi tudi standardizirala. Pri standardizaciji italijanskih imen so sodelovali italijanski jezikoslovci in drugi strokovnjaki iz Slovenije, saj v Italiji nimajo komisije za standardizacijo zemljepisnih imen na državni ravni. Naloga se nadaljuje s pripravo seznama italijanskih imen za raven merila 1 : 5000 (REZI 5).

Slika 6: Zemljepisna imena na krajevnih tablah.

Na področju zemljepisnih imen se izvaja še ena pomembna naloga, in sicer usklajevanje zemljepisnih imen vzdolž celotne državne meje med Slovenijo in Avstrijo. Pri tej nalogi GU in KSZI sodelujeta z avstrijsko komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen in s Slovenskim narodopisnim inštitutom Urban Jarnik iz Celovca. Meddržavna uskladitev zemljepisnih imen na mejah je ena prednostnih nalog, ki jo državam nalaga skupina UNGEGN (angl. *United Nations Group of Experts on Geographical Names*).

Seznam imen je narejen (podatki REZI in zemljepisna imena iz avstrijske državne topografske karte v merilu 1 : 50.000), zdaj pa potekajo nadaljnja usklajevanja. V končni fazi bo pripravljen poenoten seznam, imena pa bosta standardizirali obe komisiji.

Zapiski: Marija Brnot, Marjana Duhovnik, za GURS
e-naslov: marija.brnot@gov.si, marjana.duhovnik@gov.si

VPOGLEDI V PODATKE GEODETSKE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

Geodetska uprava že vrsto let ponuja uporabnikom širok nabor storitev ter različne načine dostopov do podatkov, ki jih vodi v svojih evidencah. Načine dostopa do podatkov lahko razdelimo na prevzem podatkov, vpoglede v podatke, spletne storitve in potrdila iz zbirke geodetskih podatkov. **Javni vpogled v podatke o nepremičninah**, ki uporabnikom že dobrih deset let ponuja ažurne podatke o nepremičninah, je konec januarja 2021 doživel tako vizualno kot vsebinsko prenovo. Po novem lahko uporabnik prek znanega identifikatorja (številke parcele, stavbe, dela stavbe, stanovanja ali naslova) še naprej hitro najde podatke o iskani nepremičnini ter nepremičninah, ki so z njo povezane. Dodatno je izboljššan grafični prikaz, v katerem so poleg pomanjševanja, povečevanja in pomikanja dodane funkcije merjenja razdalj, priprave slike za tiskanje, kot tudi identifikacije o posamezni nepremičnini. Grafično okno prav tako ponuja veliko več različnih slojev, da si lahko vsak uporabnik pripravi sebi primeren prikaz.

Predlagamo, da se prepičate kar sami. Prenovljen javni vpogled v podatke Geodetske uprave Republike Slovenije najdete na spletnem naslovu: <https://eprstor.gov.si/javni/>.

Javni vpogled
v podatke Geodetske uprave
Republike Slovenije

Vstop

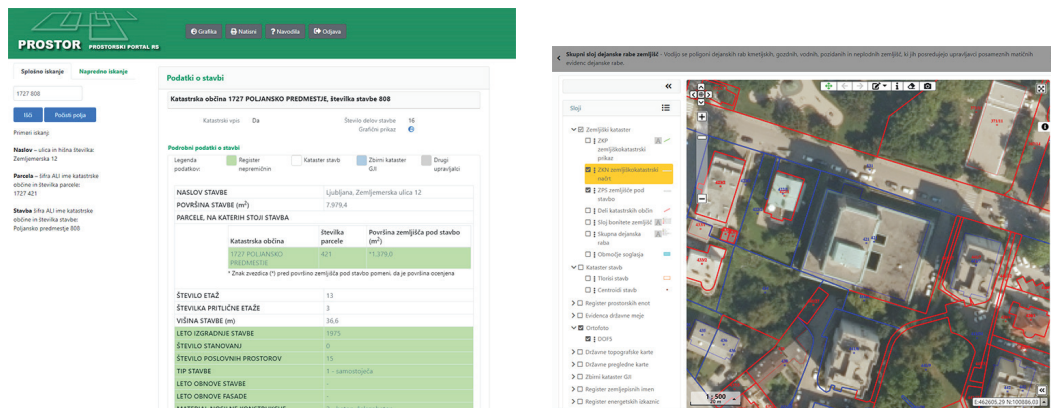
Arhivski javni vpogled
v podatke o nepremičninah, na dan
31.3.2020

Vstop

Slika 7: Vstopna stran prenovljenega javnega vpogleda v podatke geodetske uprave.

V začetku marca 2021 je geodetska uprava spet vzpostavila **osebni vpogled v podatke o lastnih nepremičninah**, ki omogoča posamezniku brezplačen vpogled v grafične in opisne podatke o nepremičninah, ki so v njegovi lasti in kot take vodene v geodetskih evidencah. Z osebnim vpogledom lahko vsakdo, ob izkazu identitete z ustreznim digitalnim spletnim potrdilom (SIGEN-CA, SIGOV-CA, AC-NLB,

POSTA-CA ali HALCOM), registracijo SI-PASS ali mobilno identiteto smsPASS, vpogleda v podatke o lastnih nepremičninah, ki jih vodi geodetska uprava. S tem lahko uporabnik preveri pravilnost vpisanih podatkov ter se ob morebiti ugotovljenih pomanjkljivostih obrne na eno izmed enot geodetske uprave. V osebni vpogledu si lahko vsak lastnik ustvari tudi izpis seznama nepremičnin iz evidenc GURS ter izris parcele.

Slika 8: Primer notranje strani ter grafičnega okna prenovljenega javnega vpogleda v podatke geodetske uprave.

Povezava do aplikacije <https://eprostor.gov.si/osebni/>

Slika 9: Vstopna in notranja stran osebnega vpogleda v podatke o lastnih nepremičninah.

Podrobne informacije o vsebini evidenc in načinih dostopa so na voljo na prostorskem portalu <https://www.e-prostor.gov.si> in v metapodatkovnih opisih <https://eprostor.gov.si/imps/srv/slv/catalog.search/#/> home.

Za pomoč pri dostopu do podatkov in prijavo napak ima geodetska uprava vzpostavljeno uporabniško pomoč na telefonski številki 08 205 27 30 ali elektronskem naslovu gurs@assist.si.

Zapisala: Kristina Perko, za GURS
e-naslov: kristina.perko@gov.si

NOVICE FAKULTETE ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJO UNIVERZE V LJUBLJANI

ŠTUDIJ V IZREDNIH RAZMERAH NA UL FGG

Delo na fakulteti že eno leto močno zaznamuje epidemija, ki zahteva izvedbo večine vsebin študijskih programov na daljavo. Kljub vsem sodobnim tehnologijam pa je v študijskih programih na oddelku za geodezijo veliko takih, ki jih na daljavo ne moremo izvajati. Šele konec februarja smo tako spet dobili možnost, da v majhnih skupinah izvajamo laboratorijske in terenske vaje. Upamo vsekakor, da se razmere vendarle epidemiološko toliko izboljšajo, da bomo lahko te obvezne kontaktne vsebine izvajali v živo. Kakovost pouka na daljavo predvsem v inženirskih poklicih žal ni primerljiva z izvedbo v živo. Z nadaljevanjem tovrstnega načina pouka bodo ogrožene specifične predmetne kompetence naših študentov. Dodatno je velik izziv motivacija študentov, ki s poukom na daljavo zagotovo pada. Ob pomanjkanju socialnih stikov se pojavljajo številne stiske, ki zmanjšujejo proaktivnost in učinkovitost študija. Da bi študentom pomagali ohraniti psiho-fizično kondicijo, jih spodbujamo k športnim aktivnostim v okviru akcije *Naredi korak, stopi na zrak*. Upamo torej, da se študentje čim prej vrnejo na fakultete in tako zopet dobijo ustrezne razmere za študij in družbeno udejstvovanje.

Slika 1: Promocija zdravega življenja na UL FGG med epidemijo.

Omejitve našega delovanja zaradi epidemije so vplivale tudi na različne promocijske dogodke. Med drugim smo se srečali z izzivi pri organizaciji letošnjih informativnih dni. Dijakom smo se predstavili na Virtualnem kariernem sejmu, na sejmu Informativa ter na spletnem dogodku Uspešni FGJ-jevci v tujini. Vsi dogodki so potekali virtualno, obisk pa je bil zelo dober. Veseli smo, da je zanimanje za inženirske poklice med dijaki veliko, in se že veselimo nove generacije bodočih inženirjev gradbeništva, geodezije in vodarstva.

Sem le izjema? Ne!

Slika 2: V okviru informativnih dni smo predstavili zanimive zgodbe naših diplomantov doma in v tujini – ekipa, ki je zaposlena v podjetju Leica v Švici (vir: Nejc Krašovec).

Vir: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, <https://www.fgg.uni-lj.si/>

FAKULTETI ZA GRADBENIŠTVO IN GEODEZIJU ZA ENO LETO PODALJŠALI CERTIFIKAT ŠPORTNIKOM PRIJAZNO IZOBRAŽEVANJE

Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez (OKS – ZŠZ) je Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani podaljšal veljavnost certifikata *Športnikom prijazno izobraževanje*. Gre za certifikat za spodbudo aktivnosti na področju dvojne kariere športnikov na ravni srednješolskega ter višje- in visokošolskega izobraževanja.

Na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo želimo športnikom omogočiti, da so lahko uspešni tako pri izobraževanju na fakulteti kot na izbranem športnem področju. Zato jim s prilagojenim programom izobraževanja, kot je individualni študijski načrt, omogočamo uspešen zaključek študija ter uspešno karierno pot na profesionalnem področju po koncu športne kariere. Takšno spodbudno podporno okolje je zelo pomembno za vsakega športnika, kar s podelitvijo certifikata potrjujejo tudi na Olimpijskem komiteju Slovenije. Prvič smo certifikat Športnikom prijazno izobraževanje prejeli leta 2019, ko smo dokazali, da imamo dober pristop k spodbujanju dvojne kariere in zagotavljanju športnikom prijaznega izobraževanja, ter ga tudi uspešno udejanjamo v praksi. S takšnim pristopom nadaljujemo tudi v prihodnje.

Certifikat nam je OKS – ZŠZ podaljšal za eno leto, v vmesnem času pa bodo na novo evalvirali pogoje za podaljšanje certifikata. Verjamemo, da nas bodo tudi tokrat prepoznali kot fakulteto, ki omogoča športnikom prijazno izobraževanje.

Vir: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, <https://www.fgg.uni-lj.si/>

DOC. DR. ALMA ZAVODNIK LAMOVŠEK JE BILA IZVOLJENA ZA PREDSEDNICO DUPPS

Doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek je bila izvoljena za predsednico Društva urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije (DUPPS) za mandatno obdobje 2021–2023.

Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki so se povezale z namenom druženja, izmenjave izkušenj in strokovnih informacij s področja urbanizma in prostorskega planiranja (<http://www.dupps.si/o-druscarontvu.html>). Najpomembnejši dogodek je vsako leto Sedlarjevo srečanje, na katerem se obravnavajo najbolj aktualne teme s področja prostorskega načrtovanja. Društvo deluje tudi v javnem interesu na področju urejanja prostora in kulture.

Poleg tega DUPPS skupaj z ustanovo Maks Fabiani ter v sodelovanju z ministrstvom za kulturo ter ministrstvom za okolje in prostor RS vsako drugo leto podeljuje nagrado Maks Fabiani za izjemna dela na področju urbanističnega, regionalnega in prostorskega načrtovanja. Prvonagrajena dela so nato nominirana tudi za evropsko nagrado ECTP-EU (Eureopan Council of Spatial Planners).

Vir: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, <https://www.fgg.uni-lj.si/>